

N

OBČINA LOŠKA DOLINA

Cesta Notranjskega odreda 2, 1386 Stari trg pri Ložu, tel.: 01 70 50 670, fax.: 01 70 50 680, e- pošta: obcina@loskadolina.si

Številka: 900-5/2019-93

Datum: 12.8. 2021

**NADZORNI ODBOR
OBČINE LOŠKA DOLINA
Cesta Notranjskega odreda 2
Stari trg pri Ložu**

**OBČINA LOŠKA DOLINA
Cesta Notranjskega odreda 2
Stari trg pri Ložu**

**Janez Komidar
Župan**

POROČILO O OPRAVLJENEM NADZORU

»Učinkovitosti pridobivanja sredstev za sofinanciranje razvojnih programov in investicij v Občini Loška dolina v letu 2019 in 2020«

1. Nadzorni odbor v sestavi:

1. Milan Jurkovič, predsednik nadzornega odbora
2. Slavica Čuk, članica
3. Janez Ponuda, član
4. Suzana Bavec, članica
5. Tanja Ožbolt Košmrlj, članica

2. Prisotni strokovni delavci: /

3. Izvedenec: /

4. Ime nadzorovanega organa

Občina Loška dolina, Cesta Notranjskega odreda 2, 1386 Stari trg pri Lož,
Odgovorna oseba: župan Janez Komidar

5. Čas in kraj nadzora:

13. 5. 2021 ob 13.00 uri na sedežu Občine Loška dolina, Cesta Notranjskega odreda 2, 1386 Stari trg pri Ložu

UVOD

Predsednik Nadzornega odbora Občine Loška dolina je 13. 5. 2021 predstavil vsebino nadzora, ki obsega preverjanje učinkovitosti pridobivanja sredstev za sofinanciranje razvojnih programov in investicij v Občini Loška dolina v letih 2019 in 2020. Za ta namen in cilj so bila pojasnjena izhodišča s konkretnimi vprašanji županu g. Janezu Komidarju, poslana po elektronski pošti dne 7. 5. 2021 z naslednjo vsebino:

Za pregled v nadzoru je potrebno nadzornemu odboru dostaviti vso dokumentacijo o planiranih prijavih na razpise (pripraviti je potrebno dokumentacijo o konkretnih planih občine, vezajočih na razvoj občine) in pa razpise, na katere se je občina prijavila. Prav tako pričakujemo podatke in pojasnila o neuspešnih prijavih na razpise, ki niso bili realizirani, zaradi objektivnih oziroma subjektivnih vzrokov.

Za lažjo pripravo na nadzor so bila podana tudi konkretna vprašanja:

- koliko sredstev se je pridobilo iz državnega in EU proračuna za razvoj in druge investicije po letih?
- na koliko razpisov in katere se je Občina Loška dolina prijavila?
- koliko od teh prijavljenih razpisov je bilo pozitivno izpeljanih?
- se je Občina Loška dolina prijavila na razpis tudi skupaj s kakšno drugo občino? Katero in za kateri projekt?
- kdo na občini vodi in izpelje prijave na razpise za pridobivanje nepovratnih sredstev (so to notranji sodelavci ali mogoče zunanje službe),
- če mogoče zunanje kolikšen je bil strošek njihovega dela?
- časovna ocena dela porabljenega za prijavljanje na razpise?
- so se zaposleni udeležili kakšnega izobraževanja o črpanju nepovratnih sredstvih oz. so to izobraževanje mogoče izpeljali sami?

Župan Janez Komidar je izročil izdelano tabelo – preglednico z navedbo realizacij pridobljenih sredstev za razvojne programe Občine Loška dolina v letu 2019 in 2020 (preglednica je v prilogi poročila) iz katere so razvidni posamezni prihodki. Prav tako je izročil vso dokumentacijo, ki se je nanašala na sofinanciranje LAS, prejetih sredstev iz državnega proračuna, prejeta sredstva iz javnih skladov, prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU v letu 2019 in 2020.

Župan je na podana vprašanja podal naslednje obrazložitve:

1. Iz priložene tabele je razvidno, da je Občina Loška dolina pridobila in realizirala v letu 2019 skupaj 942.296 EUR ter v letu 2020 475.612 EUR državnih in EU razvojnih sredstev.

2. Občina Loška dolina se je prijavila na naslednje razpise:

- Prejeta sredstva iz državnega proračuna in sredstev EU: AKTRP Agromelioracija Nadlesk, gozdne ceste, Komunalna infrastruktura – Škriļje
- Sredstva iz javnih skladov za investicije – električna polnilnica na tržnici in
- Sofinanciranje LAS (šotor skupaj z Občino Šmartno ob Paki)

- projekt S čebelami do znanja.

3. Občinska uprava v Občini Loška dolina vodi in izpelje prijave na razpise za pridobivanje nepovratnih sredstev z zaposlenimi, ki spremljajo posamezne razpise s svojega delovnega področja, za zahtevnejše projekte pa se poslužujejo zunanjih sodelavcev. Za nadzirano obdobje se niso odločili za sodelovanje z zunanjimi sodelavci.

4. Županova časovna ocena dela, ki je potrebna za prijavljanje na razpise, je okoli 14 dni in več odvisno od zahtevnosti in obširnosti zahtevanih podatkov o razvojnem projektu. Pri tem je poudaril, da je potrebno to kalkulirati skupaj z delom in obveznostjo poročanja.

5. Zaposleni na občinski upravi so se udeleževali vseh usposabljanj na področju pridobivanja državnih in EU razvojnih sredstev, in sicer na posameznih delovnih področjih, na katera so razporejeni. Sami niso izpeljali izobraževanj oziroma usposabljanj na temu področju.

Na postavljena vprašanja nadzornikov je župan podal naslednja pojasnila:

Sodelovanje v projektu pridobitve dodatnega vira pitne vode - Čolniči, ki so ga izpeljali skupaj z Občino Cerknica pove, da je bil projekt neuspešen, ker vodni vir po izvedenih raziskavah ni bil ustrezen.

Glede pridobivanja razvojnih sredstev iz naslova čezmejnega sodelovanja je pojasnil, da v nadziranem obdobju teh razvojnih projektov ni bilo.

Kozarišče – vodni vir pitne vode je v razvojnem programu Primorsko notranjske regije za obdobje od 2021 – 2027.

V zvezi sodelovanja v projektih v okviru Nature je povedal, da posameznih projektov niso izpeljali, kot uspeh šteje že to, da so iz Nature uspeli izločiti naselja v Občini Loška dolina, ki bi v nasprotnem primeru to predstavljalo določene omejitve, predvsem pri gradnji objektov.

Pojasnil je tudi sodelovanje v okviru regionalnih razvojnih programov Primorsko – notranjske regije, »Zeleni kras« za posamična obdobja (2014 – 2020 in 2021-2027, ki je še v fazi osnutka oziroma usklajevanja). Pri tem pove, da jih (občino Loška Dolina, op.p.) o objavljenih razpisih o možnosti pridobivanja evropskih sredstev dnevno obveščajo iz RRA Zeleni kras, d.o.o. in iz Združenja občin Slovenije, kar je tudi objavljeno na njihovih spletnih straneh.

UGOTOVITVENI DEL:

Projekti, za katere je Občina Loška dolina v letih 2019 in 2020 pridobila nepovratna sredstva za razvoj in investicije, so:

1. ŠOTOR: Sofinanciranje LAS skupaj z občino Šmartno ob Paki
2. OBNOVA VODOVODNEGA OMREŽJA VIŠEVEK-VRHNIKA-ŽAGA: Ministrstvo za finance

3. AGROMELIORACIJA NADLESK: Ministrstvo za kmetijstvo + EU sklad za razvoj podeželja
4. GOZDNE CESTE
5. ELEKTRIČNE POLNILNICE: Javni sklad za investicije

Nadzorni odbor je pregledal prejeto dokumentacijo in se osredotočil na naslednje tri projekte:

1. Projekt: Vzdrževalno obnovitvena dela ceste in vodovoda v Smelijevem naselju

Občina Loška Dolina je z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo sklenila Pogodbo št. C 2130-20G300478 o sofinanciranju projekta »Vzdrževalno obnovitvena dela ceste in vodovoda v Smelijevem naselju« dne 16. 11. 2020. Predmet pogodbe je sofinanciranje projekta z nepovratnimi sredstvi v višini 174.329 EUR, vse v letu 2020. Vrednost celotne investicije pa je znašala 242.170 EUR. Komunala Cerknica je izvedla vzdrževalno obnovitvena dela ceste in vodovoda v Smelijevem naselju, za kar so bili izdani računi, slednji pa nato podlaga za zahtevek za nepovratna sredstva.

Občina 20. 11. 2020 je vložila zahtevek za nepovratna sredstva številka 14, ki je bil 30. 11. 2020 odobren s strani skrbnika pogodbe s strani Ministrstva.

Nepravilnosti pri navedenem sofinanciranju in izvedbi investicije nismo ugotovili.

2. Projekt: Komunalna infrastruktura Škrilje:

Nadzorni odbor je ugotovil, da v pregledanem primeru niso bila uporabljena vsa sredstva, ki so bila za investicijo na voljo.

Nepravilnosti pri navedenem sofinanciranju in izvedbi investicije nismo ugotovili.

3. Projekt: Agromelioracija 2013-2019

Pregledana je bila prejeta dokumentacija:

- odločba o pravici do sredstev (obrazec PRP-07-ZJR prejeto 21.8.2017)
- odločba o zahtevku za izplačilo sredstev (obrazec PRP-28.2 prejeto 12.6.2019)
- kartica finančnega knjigovodstva občine za ta projekt

Nepravilnosti pri navedenem sofinanciranju in izvedbi investicije nismo ugotovili.

Analiza objavljenih razpisov na spletnih straneh RRA in Združenju slovenskih občin

Na podlagi izjave župana občine Loška Dolina Janeza Komidarja ob uvodnem sestanku ob uvedbi predmetnega nadzora, »da jih (občino Loška dolina, op.p.) o objavljenih razpisih o možnosti pridobivanja evropskih sredstev dnevno obveščajo iz RRA Zeleni kras, d.o.o. in iz Združenja občin Slovenije, kar je tudi objavljeno na njihovih spletnih straneh«, smo z namenom ugotovitve učinkovitosti koriščenja oz. pridobivanja evropskih sredstev s strani Občine Loška dolina preverili objave na obeh spletnih straneh, pri čemer smo ugotovili:

1. spletna stran Združenja občin Slovenije <http://www.zdruzenjeobcin.si> nima objav o razpisih, kar nam onemogoča preveritev dejanskega stanja glede ugotovitve učinkovitosti koriščenja oz. pridobivanja evropskih sredstev s strani Občine Loška dolina

2. Objave iz spletne strani Regionalne razvojne agencije Zeleni kras, d.o.o. <https://www.rra-zk.si/> smo zajeli razpise o možnosti pridobivanja evropskih sredstev za obdobje 2014 -2020, ko bi občina Loška dolina podala prijavo na posamezen razpis. Osredotočili smo se na možnost podaje prijave v letih 2019 – 2020

projekt	razpisni rok	pogoji	vrednost sredstev, ki se jih lahko pridobi	prijava občine
<u>1. javni razpis za aktivnost Dela za odpravo škode in obnovo gozda iz PRP 2014-2020</u>	v 2016*			
<u>Javni poziv 44SUB-EVPOL16 Nepovratne finančne spodbude občinam za polnilne postaje za električna vozila v zavarovanih...</u>	v 2016*			
<u>Javni razpis za dodeljevanje ugodnih posojil občinam – CS 2017</u>	v 2017*			
<u>Program sofinanciranja zagotavljanja stanovanjskih enot za starejše osebe v letih 2017 do 2020</u>	do 31. 12. 2020			ne
<u>Kreditiranje okoljskih naložb občin v gradnjo novih skoraj nič-energijskih stavb splošnega družbenega pomena -...</u>	v 2017*			
<u>Kreditiranje okoljskih naložb občin - 60LS17</u>	v 2017*			
<u>Nepovratne finančne spodbude za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti...</u>	v 2017*			
<u>Javni razpis za sofinanciranje energetske prenove stavb v lasti in rabi občin v letih 2019, 2020 in 2021 (oznaka...</u>	10.06.2021	ustreza	sofinanciranje operacije v višini 40 % investicije	ne
<u>Javni razpis za dvig kompetenc vodilnih turističnih destinacij in razvoj turistične ponudbe v vodilnih turističnih...</u>		prijavi se lahko občina, ki v okviru svojega delovanja izvaja svoje naloge tudi s področja turizma, kar pa OLD ni, saj ima za ta namen ustanovljen Zavod		

Vir: <https://www.rra-zk.si/>

* obdobje ne ustreza glede na nadzorovano obdobje, zaradi česar nismo preverjali pogojev pridobitve, vrednost sredstev, ki jih lahko občina pridobi in dejansko prijavo občine

Na podlagi tako zbranih podatkov bi lahko utemeljeno zaključili:

- da dejansko ni razpisov, na katere bi se lahko Občina Loška dolina prijavila
- ali pa da Regionalna razvojna agencija Zeleni kras, d.o.o. in Združenje občin Slovenije ne objavljata vseh eventualnih razpisov in hkrati o njih ne obveščata Občine Loška dolina
- ter da Občina Loška dolina pridobiva sredstva iz državnega proračuna na podlagi Zakona o financiranju občin.

Glede na pridobljene podatke o pridobivanju evropskih sredstev drugih občin v bližini naše občine, in sicer kot so Občina Cerknica, Občina Loški Potok, Občina Sodražica in Občina Pivka, gledano v primerjavi z našo občino, ugotavljamo, da so na področju pridobivanja evropskih sredstev aktivne vse našete občine, razen občine Loška dolina, kar je prikazano tudi v naslednji tabeli:

Ime upravičenca/Beneficiarny name	Ime operacije/Operation name	Sklad/Fund	Stopnja sofinanciranja Unije (po prednostnih oseh)/ union co-finnancing rate, as per priority axis	Leto dodelitve sredstev/ Year allocation	Datum začetka operacije / Operation start date	Datum zaključka operacije / Operation end date	Skupni upravičeni izdatki, dodeljeni operaciji/Total eligible expenditure allocated to the operation
OBČINA CERKNICA	Občina Cerknica - OPERACIJA »CELOSTNE PROMETNE STRATEGIJE« št. 2430-16-180044	KS	85,00	2016	17. 03. 2016	30. 08. 2017	22.896,96€
OBČINA CERKNICA	CERKNICA 2.ROK_34	KS	85,00	2018	1. 01. 2017	31. 12. 2020	78.343,12€
OBČINA LOŠKI POTOK	NPO – DRR IC Podpreska	ESRR	75,00	2019	23. 06. 2016	31. 08. 2019	200.000,00€
OBČINA LOŠKI POTOK	Destilacija nekoč in danes	ESRR	80,00	2020	26. 09. 2017	30. 10. 2020	13.054,67€
OBČINA PIVKA	Kulturni utrip	ESRR	80,00	2018	9. 08. 2017	31. 12. 2019	49.360,00€
OBČINA SODRAŽICA	Rokodelska zadruga	ESRR	80,00	2020	19. 09. 2017	31. 12. 2021	46.270,19€

Vir: Služba vlade za razvoj in kohezijsko politiko

Ne glede na navedeno, pa Občina Cerknica, Občina Loška dolina in Občina Pivka v letih 2019 in 2020 niso pridobile evropskih sredstev. Dejanskih vzrokov o ne pridobivanju evropskih sredstev v letih 2019 in 2020 s strani Občin Cerknica in Pivka ne poznamo.

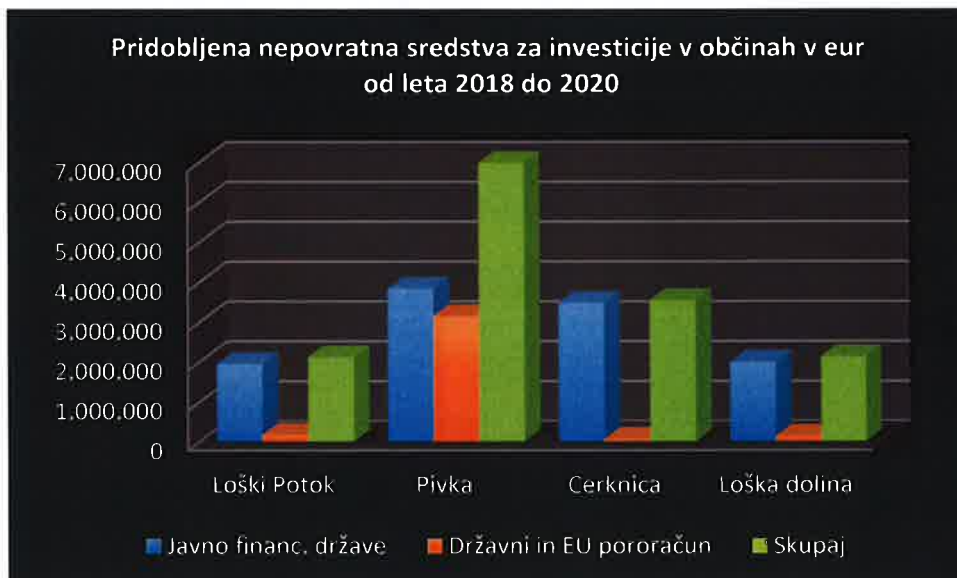
Zakon o financiranju občin ureja enak sistem financiranja za vse občine. Občine so upravičene do prihodkov iz treh virov: lastni viri (nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, davki, komunalni prispevki,...), transferni prihodki iz državnega proračuna in sredstva EU, tretji vir je zadolževanje.

Navedeni zakon ureja tudi sofinanciranje investicij, ki jih občine načrtujejo v svojih načrtih razvojnih programov in se zanje zagotavljajo sredstva iz državnega proračuna. S tem se spodbuja gradnja javne infrastrukture s ciljem zagotavljanja enakih možnosti za zadovoljevanje skupnih potreb prebivalcev. Na podlagi 21. do 25. člena Zakona o financiranju občin se iz državnega proračuna sofinancirajo investicije občin v lokalno infrastrukturo. Posamezne investicije morajo biti sestavni del Načrta razvojnih programov občine, kakor tudi uvrščene v državni Načrt razvojnih programov. Nameni, stroški in pogoji investicij so predpisani, posamezna ministrstva jih

predpišejo za svoja področja. Občine so obveščene o višini sredstev, ki so jim na voljo in ostalih pogojih. Nadzorni odbor je pregledal več investicij, katere so bile sofinancirane iz proračuna (npr. komunalna infrastruktura Škrilje, kar je navedeno zgoraj).

Da bi lahko ugotovili dinamiko pridobivanja nepovratnih sredstev za razvojne programe in investicije po posameznih občinah (Cerknica, Loška dolina, Loški Potok in Pivka, smo podatke iz proračunov navedenih občin analizirali za zadnja zaključena tri leta, in sicer za leto 2018, 2019 in 2020.

Spodnji graf prikazuje zbirno poročilo primerjave pridobljenih nepovratnih sredstev, namenjenih razvoju in investicijam občin:

Viri: končni računi občin Loški Potok, Pivka, Cerknica, Loška dolina; za leto 2020, Cerknica pa proračun

Iz grafa je razvidno, da se z izjemo občine Pivka, ostale občine zelo malo poslužujejo pridobivanja nepovratnih sredstev iz EU proračuna. Preostale občine investicije in razvojne programe v večji meri financirajo iz transfernih prihodkov javnega financiranja države.

Župan občine Loška dolina nam je na prvem letošnjem nadzoru zatrdil, da je pridobivanje skupnih nepovratnih sredstev v občini učinkovito, vendar nam podatki iz spodnjega grafa teh navedb žal ne morejo potrditi. V grafu so prikazani podatki pridobivanja nepovratnih sredstev za tri leta na prebivalca posamezne občine.

Viri: končni računi občin Loški Potok, Pivka, Cerknica, Loška dolina; za leto 2020, Cerknica pa proračun

SKLEPNI DEL:

Nadzorni odbor je na podlagi podanih pojasnil župana Občina Loška dolina in pridobljene dokumentacije, vse v okviru uvodnega sestanka nadzornega odbora in župana Občine Loška dolina kot je navedeno zgoraj, opravil vsebinski pregled, o čemer je sestavljeno poročilo. Glede na podatke in dejstva, ki jih je nadzorni odbor tako pridobil, svojih ugotovitev ni mogel zaključiti drugače.

Kljub temu, da pri črpanju sredstev obstajajo določene prepreke, ki jih je navedel župan (neizpolnjevanje zahtevanih kriterijev pri prijavih na razpise, predvsem »majhnost« občine, zahteven postopek pridobivanja EU sredstev, soudeležba pri projektih z lastnimi sredstvi), pa po izvedenem nadzoru ugotavljamo, da bi občina z ustrežnejšim pristopom lahko prispevala k boljšemu stanju glede pridobivanja nepovratnih sredstev za namene razvoja in investicij občine. Glavna pomanjkljivost se kaže v tem, da občina nima opredeljenega in začrtanega srednje in dolgoročnega razvojnega načrta v tem segmentu. Poudariti je potrebno dejstvo, da se večina sredstev EU ne razdeli preko razpisov, ampak preko neposredne potrditve - odobritve projektov, kar je pogojeno s kakovostjo projektov - glej razpredelnico Službe vlade za razvoj in kohezijsko politiko. Ustrezna organiziranost in kadrovska politika občine pomembno vplivata na razvoj in uspešnost posameznih projektov, kar je v večjem delu v pristojnosti župana. Navedeno dejstvo potrjuje tudi župan Občine Loška dolina, ki je v odzivnem poročilu podal trditev, da **»tudi sama država nima enotnega pregleda nad razpisi, kandidaturami, odobrenimi sredstvi ter dodeljenimi sredstvi.«** Hkrati pa je pri tem potrebno dodati, da se nadzorni odbor lahko v okviru nadzora upre na podatke, ki jih pridobi od nadziranca in iz javno dostopnih baz podatkov.

Sredstva za sofinanciranje razvojnih programov in investicij s strani EU predstavljajo pomemben vir za razvoj posameznih subjektov in države kot celote. Nadzorni odbor je preverjal, ali je nadzorovana oseba ravnala namensko in smotrno pri porabi sredstev občinskega proračuna, to je, ali je pri financiranju uporabila možnosti dodelitve nepovratnih sredstev EU ter ocenil učinkovitost in gospodarnost porabe občinskih javnih sredstev (svetovalci pri posameznih projektih, občinska uprava) pri vodenju razvojnih programov in investicij.

Kot rečeno, se sredstva EU razdeljujejo večinoma na podlagi neposrednega potrjevanja posameznih operacij (projektov) in ne preko razpisov – povabil. Ugotovljeno je bilo, da Občina Loška dolina ni bila udeležena pri sredstvih EU v sedanji perspektivi, to je do marca letos. Podatki o vseh sofinanciranjih s strani EU so javno dostopni, pridobili smo preglednico udeležbe posameznih občin. Sofinanciranih je preko 500 operacij. Česar ni v preglednici, ni bilo sofinancirano s strani EU – vir Služba vlade za razvoj in kohezijsko politiko (preglednica v prilogi).

Nadzorni odbor ocenjuje, da bi nadzorovana oseba ravnala namensko in smotrno pri porabi sredstev občinskega proračuna, če bi uporabila nepovratna sredstva EU bodisi preko razpisov – povabil oziroma če bi bili posamezni projekti – operacije neposredno potrjeni.

Na sofinanciranje projektov na podlagi Zakona o financiranju občin Nadzorni odbor ni imel pripomb.

Priporočilo št. 17:

Občina naj ravna namensko in smotrno pri porabi sredstev občinskega proračuna za razvoj in investicije tako, da v največji možni meri upošteva možnosti neposredne potrditve projektov s strani EU oziroma prijave na razpise oziroma povabila EU pri načrtu razvojnih programov in pri pripravi posameznih projektov.

Nadzorni odbor je mnenja, da bi Občina Loška dolina z ustrezno organizacijsko in kadrovske politiko lahko zagotovila dolgoročno vizijo razvoja, strategijo doseganja teh ciljev in načrte razvojnih programov in posamezne projekte, s katerimi bi lahko uspešno kandidirala tudi za potrditev in sofinanciranje iz sredstev EU.

Člani nadzornega odbora
Slavica ČUK
Janez PONUDA
Suzana BAVEC
Tanja OŽBOLT KOŠMRLJ

Predsednik nadzornega odbora

Milan Jurkovič

Vročiti:

- odgovorni osebi nadzorovanega,
- arhiv, tu

Priloge:

1. Preglednica Evropskih sredstev po občinah

SKUPAJ 2015-2020

uvrstitev občin glede na vse občine

	EU		EU		EU		EU		EU		EU		EU	
	URZAVNI PROJEKCIJAM	STRUKTURNI SKLADI	URZAVNI PROJEKCIJAM	STRUKTURNI SKLADI	URZAVNI PROJEKCIJAM	STRUKTURNI SKLADI	URZAVNI PROJEKCIJAM	STRUKTURNI SKLADI	URZAVNI PROJEKCIJAM	STRUKTURNI SKLADI	URZAVNI PROJEKCIJAM	STRUKTURNI SKLADI	URZAVNI PROJEKCIJAM	STRUKTURNI SKLADI
198.	17.796,39	OBČINA BLOKE	0,00	0,00	11.042,52	0,00	6.753,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	164.296,56	0,00
162.	327.922,31	OBČINA LOŠKI POTOK	8.387,81	0,00	155.237,94	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	231.541,83	121.840,97	0,00
150.	575.648,64	OBČINA LOŠKA DOLINA	0,00	0,00	132.828,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	104.822,04	1.203.900,75	0,00
98.	1.467.232,13	OBČINA CERKNICA	0,00	0,00	66.591,65	0,00	0,00	0,00	91.917,69	0,00	0,00	376.018,47	438.019,51	0,00
52.	3.158.213,67	OBČINA SODRAŽICA	36.555,61	0,00	529.613,61	0,00	871.750,98	0,00	906.255,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00